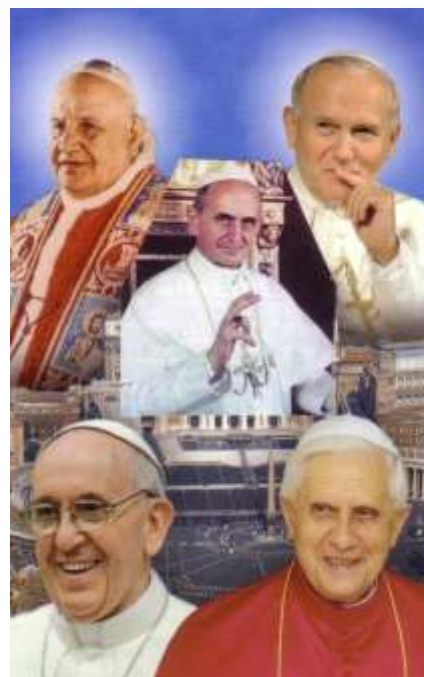

CHA BÈ TRÊN TỔNG QUYỀN VÀ NAPOLÉON ĐẠI ĐẾ

Ngày 17-3-1811, **Napoléon I** (1769-1821) Hoàng đế nước Pháp, ra lệnh triệu tập tại điện Tuileries, Ủy Ban của hàng Giáo Phẩm Pháp, gồm Hồng Y, Tổng Giám Mục, Giám Mục và Cha Jacques-André Émery, Bè Trên Tổng Quyền Hội Xuân Bích. Napoléon (Nã-phá-luân) nhắm mục đích thuyết phục hàng Giáo Phẩm đứng về phía mình trong việc chỉ định các Giám Mục mà không cần sự đồng ý của Đức Giáo Hoàng.

Mọi người có mặt trong phòng họp, chờ đợi đã hơn hai tiếng đồng hồ, vẫn không thấy bóng dáng Hoàng Đế. Hồi đó, người ta rĩ tai nhau rằng, Napoléon thường bắt khách đợi chờ hàng giờ. Theo ông, khách sẽ mệt mỏi rồi trở thành "đờ-đần", và như thế, ông có thể "lèo-lái" khách theo tư tưởng và lập trường của ông..

Ngày 18 tháng 3 năm ấy cũng vậy. Sau hai giờ chờ đợi, mọi người mới thấy hoàng đế Napoléon xuất hiện với dáng điệu "uy-phong lẫm-liệt"! Nổi gót ông là các Bộ Trưởng, các Thành Viên Hội Đồng Quốc Gia và các viên chức chính phủ. Ai nấy ăn mặc thật chỉnh tề. Vừa bắt đầu cuộc họp, Napoléon đã thao thao công kích thậm tệ **Đức Giáo Hoàng Pio 7** (1800-1823). Ông vu khống Đức Thánh Cha muốn giảm uy tín của ông khi Ngài không chấp thuận trao cho ông quyền chỉ định các Giám Mục tại Pháp. Napoléon giận dữ kết thúc bài diễn văn "nảy-lửa":

- Khi khước từ như thế, Đức Thánh Cha vừa gây hoang mang nơi cộng đồng các tín hữu Kitô, vừa nhằm tìm kiếm lợi lộc cho tiểu quốc Vatican ở Roma mà thôi!

Toàn cử tọa im lặng như tờ. Không ai dám phản ứng trước lời phê bình quá đáng của hoàng đế nước Pháp đối với vị Thủ Lãnh Tinh Thần của Giáo Hội Công Giáo Hoàn Vũ ..

Đang thao-thao chỉ trích, bỗng Napoléon ngừng bật. Đây cũng lại là một "thói quen" khác nơi hoàng đế .. Ông đưa mắt hướng về Vị Bè Trên Tổng Quyền Hội Xuân Bích cất tiếng hỏi:

- Cha Émery, Cha nghĩ sao về tất cả những điều trẫm vừa nói?

Trước mặt Hoàng Đế Napoléon và trước cử tọa gồm các bậc Cao Cấp đạo đời, Cha Émery bình tĩnh trả lời:

- Thưa Hoàng Thượng, thần không có tư tưởng và tâm tình nào khác, ngoài tư tưởng và tâm tình mà thần được thụ giáo nơi các bậc thầy trong vương quốc của Hoàng Thượng. Trong giờ giáo lý, khi hỏi:

“Đức Thánh Cha là ai?”, thì thưa: “Ngài là vị Thủ Lãnh của Giáo Hội, là Người thay mặt Đức Chúa GIÊSU KITÔ và là Vị mà hết mọi tín hữu phải tuân phục, nghe lời”.

Napoléon, sau giây phút ngỡ-ngàng, điềm nhiên nói tiếp:

- Trẫm không bác bỏ uy quyền thiêng liêng của Đức Giáo Hoàng, bởi vì quyền bính này, Ngài nhận lãnh từ THIÊN CHÚA. Nhưng trẫm muốn nói đến uy quyền trần thế của Đức Giáo Hoàng. Uy quyền này do Charlemagne (742-814) trao ban. Giờ đây trẫm là người kế vị Charlemagne, nên trẫm muốn lấy lại uy quyền trần thế của Đức Giáo Hoàng. Vậy Cha trả lời sao cho trẫm nghe về điểm này?

Cha Émery không lúng túng. Lần này Cha trưng dẫn lời giải thích của Đức Cha Jacques Bénigne Bossuet (1627-1704), vị Giám Mục lỗi lạc và là nhà hùng biện đại tài của dân tộc Pháp. Cha ung dung đáp:

- Khi bàn về quyền bính trần thế của Đức Giáo Hoàng, Bossuet không chỉ giới hạn quyền bính này nơi Giáo Hội Roma, nhưng nói rộng sang Giáo Hội Hoàn Vũ. Bởi vì, khi không bị lệ thuộc hoặc ràng buộc bởi vương quốc hay hoàng đế nào, Đức Giáo Hoàng sẽ thông-dong thi hành nhiệm vụ chủ chăn, trong tư cách là Vị Cha Chung của tất cả mọi tín hữu trên khắp hoàn cầu!

Napoléon (Đại-Đế!) đâu dễ dàng đầu hàng trước một lý luận, cho dù vững chắc. Ông biện minh:

- Những gì Bossuet giải thích, chỉ đúng cho thời đại của Bossuet. Ngày nay sự việc đã đổi khác!

Cha Émery nhã nhặn trình bày:

- Tâu Hoàng Thượng, rất có thể những điểm bất lợi mà Bossuet thấy trước, sẽ không xảy ra dưới triều đại của Hoàng Thượng. Nhưng Hoàng Thượng cũng như trẫm đều biết rõ lịch sử các cuộc Cách Mạng. Điều gì xảy ra, hiện diện nơi ngày hôm nay, có thể sẽ không tồn tại được trong tương lai.

Toàn cử tọa nín thở, lo lắng cho số phận Cha Émery. Trong khi đó Napoléon vẫn tiếp tục cuộc đối thoại, xem như không có gì xảy ra. Ông trở lại mục đích cuộc họp. Ông đặt điều kiện, nếu Đức Thánh Cha Pio 7 không chỉ định xong các Giám Mục cho các Giáo Phận tại Pháp trong vòng 6 tháng tới, ông sẽ tự ý chỉ định các Giám Mục hoặc chuyển các Vị theo ý muốn của ông. Và một lần nữa, Napoléon quay sang hỏi Cha Émery:

- Theo ý Cha, Đức Giáo Hoàng có nhượng bộ không?

Vẫn giữ thái độ điềm tĩnh, Cha Émery trả lời:

- Thưa Hoàng Thượng, thần nghĩ là không, bởi vì nếu nhượng bộ, tức là Đức Thánh Cha bị tước đoạt quyền chỉ định các Giám Mục của ngài!

Toàn cử tọa chờ đợi cơn thịnh nộ Napoléon giáng xuống vị Linh Mục Công Giáo, "bé-người nhưng to-gan", dám đối chất với Napoléon Đại-Đế! Một vài Bộ Trưởng tìm cách làm dịu tình hình. Họ xin Hoàng Đế thứ lỗi vì tuổi cao vị Linh Mục mất bình tĩnh khi đối diện với Hoàng Đế. Thế nhưng, phản ứng của Napoléon thật bất ngờ. Và đây cũng là một trong những nét đẹp nơi "người hùng Napoléon". Thay vì nổi giận trước lời lẽ cương trực của Cha Émery, Hoàng Đế quay sang trách cứ thái độ hèn-nhát, dua-nịnh, thiếu ngay-thẳng của các quan đại thần. Ông nói:

- Quý vị đã lầm. Trẫm không hề giận dữ đối với Cha Émery. Cha đã trình bày điều Cha thấy cần phải trình bày cho trẫm rõ. Đó cũng là thái độ trẫm muốn quý vị phải có, khi trình bày bất cứ vấn đề nào cho trẫm. Quý vị đã xúi giục trẫm xin Đức Giáo Hoàng một điều mà Ngài không thể nào ban cho trẫm!

(“AMITIÉS CATHOLIQUES FRANCAISES”, Revue Trimestrielle, n.155/1990, trang 7-23).

Sr. Jean Berchmans Minh Nguyệt